

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА»

Лектор курсу		Москаленко Лариса Миколаївна , кандидат філософських наук, доцент кафедри		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail larisamoskalenko292@gmail.com ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/ course/view.php?id=1195	
Галузь знань				Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність				Семестр		9	
Освітня програма				Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	36	36		-	78
АНОТАЦІЯ КУРСУ							
Мета курсу:	сприяти формуванню цільних системних уявлень про структуру та зміст найбільш важливих та актуальних питань розвитку інформаційного суспільства, їх взаємозв'язок з напрямками соціально - економічного, науково-освітнього і культурного розвитку України.						
Компетентності відповідно до освітньої програми							
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)				Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)			
ЗК10.Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел. ЗК11.Здатність виявляти ініціативу та систематично працювати задля реалізації ідей і поставлених цілей, зокрема взятих на себе зобов'язань				ППк2. Здатність до просвітницької, інформаційної та консультаційної роботи в органах влади та управління, освітніх закладах, а також в сфері соціальних комунікацій та інших сферах професійної діяльності. ППк6. Здатність обґрунтовувати соціологічні прогнози в умовах розвитку інформаційного суспільства з метою забезпечення соціальної безпеки.			
Програмні результати навчання (ПРН)							
ПРН5.На основі соціологічної теорії аналізувати та інтерпретувати соціальну, демографічну, політичну, економічну, культурну, релігійну та природничо-наукову інформацію для вирішення професійних завдань та здійснювати презентації, оприлюднювати результати наукових і прикладних досліджень. ПРН17.Здійснювати за допомогою засобів масової інформації шляхом активної інформаційної просвітницької діяльності на основі методів оцінювання стану і можливостей різних сфер соціального життя систематичне висвітлення результатів соціологічних досліджень;.							

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 Новітні дані про інформаційне суспільство			
<p>Тема 1. <i>Інформаційне суспільство як новітня стадія цивілізаційного розвитку</i></p> <p>Знати: Характерні риси інформаційного суспільства та критерії інформаційного суспільства.</p> <p>Вміти: використати методологію теорій інформаційного суспільства для аналізу актуальних громадських проблем;</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК3</p> <p>Результати навчання:ПРН5, ПРН7, ПРН12</p> <p>Рекомендовані джерела: <u>1-5, 6,9</u></p>	Лекція 1	8	Лекція-візуалізація, експрес опитування студентів, робота в малих групах.
	Лекція 2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
	Практичне Заняття 1		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 2		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
<p>Тема 2. <i>Інформатизація суспільства в контексті соціально-технологічної революції</i></p> <p>Знати: Основні види інформатизації та актуальні проблеми правового регулювання відносин в умовах інформаційного суспільства</p> <p>Вміти: використати знання правових і етичних норм у процесі оцінювання наслідків своєї професійної діяльності, під час розроблення і здійснення соціально-значущих проектів.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК4, ЗК8, СК4</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН12, ПРН14</p> <p>Рекомендовані джерела: <u>2-6,8</u></p>	Лекція 3	8	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Лекція 4		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
	Практичне заняття 3		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 4		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
<p>Тема 3. <i>Специфіка глобального інформаційного суспільства</i></p> <p>Знати: зміст основних теоретичних концепцій інформаційного суспільства</p> <p>Вміти: виявляти можливості і перспективи використання нових інформаційних технологій і їх вплив на соціальні процеси</p> <p>Формування компетенцій:ЗК3, ЗК7, СК6</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН12, ПРН14</p> <p>Рекомендовані джерела:<u>1-5, 7-10</u></p>	Лекція 5	6	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 5		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач.
	Практичне заняття 6		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Лекція 7		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.

<p>Тема 4. Становлення концепції інформаційного суспільства в епоху постіндустріалізму</p> <p>Знати: Соціально-історичні передумови виникнення і розвиток сучасних інформаційно-комунікативних технологій</p> <p>Вміти: використати методологію теорій інформаційного суспільства для аналізу актуальних громадських проблем.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК2, ЗК8, СК4</p> <p>Результати навчання: ПРН3, ПРН12, ПРН5</p> <p>Рекомендовані джерела:<u>3, 5-10</u></p>	Лекція 8		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 7		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач.
	Практичне заняття 8		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
<p>Тема 1. Інформаційне суспільство як новітня стадія цивілізаційного Розвитку</p> <p>Тема 2. Інформатизація суспільства в контексті соціально-технологічної революції</p> <p>Тема 3. Специфіка глобального інформаційного суспільства</p> <p>Тема 4. Становлення концепції інформаційного суспільства в епоху постіндустріалізму</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль інформації в житті особи, суспільства, держави 2. Інформатизація суспільства як глобальний процес 3. Сутність інформаційного суспільства 4. Ознаки інформаційного суспільства 5. Основи існування інформаційного суспільства 6. Поняття інформаційної цивілізації 7. Види інформаційних цивілізацій 8. Позитивні здобутки інформаційної цивілізації 9. Інформатизація: сутність і поняття
Розділ 2 Актуальні проблеми розвитку інформаційного Суспільства			
<p>Тема 5. Виникнення мережевого суспільства</p> <p>Знати: основні напрями дії новітніх ІКТ на виробничо-технологічний базис сучасного суспільства</p> <p>Вміти: виявляти можливості і перспективи використання нових інформаційних технологій і їх вплив на соціальні процеси;</p> <p>Формування компетенцій:ЗК11, ЗК22, СК4</p> <p>Результати навчання:ПРН12, ПРН14, ПРН16</p> <p>Рекомендовані джерела: <u>1-6,7,10</u></p>	Лекція 9	6	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Лекція 10		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
	Лекція 11		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 10		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
<p>Тема 6. Людський потенціал та інноваційна економіка в інформаційному суспільстві</p> <p>Знати: визначення поняття «людський потенціал»</p>	Лекція 12	12	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
	Лекція 13		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна

<p>Вміти: визначати сучасне становище, тенденції та найбільш важливі проблеми розвитку глобального інформаційного суспільства як якісно нової стадії розвитку цивілізації.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК6, ЗК8, СК4</p>	Практичне заняття 11		дискусія.
	Практичне заняття 12		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач.
<p>Тема 7. Соціальні суперечності інформаційного суспільства</p> <p>Знати: соціокультурні і соціально-психологічні аспекти розвитку ІКТ.</p> <p>Вміти: аналізувати результати, які сформувалися під впливом інформаційного суспільства</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК8, СК5</p> <p>Результати навчання:ПРН12, ПРН14, ПРН16</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>	Лекція 14	8	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Лекція 15		Лекція-візуалізація, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 13		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 14		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 15		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач.
	Лекція 16		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
<p>Тема 8. Інформаційний спосіб життя: суспільство і особистість в умовах інформатизації</p> <p>Знати: відмінні риси інформаційного способу життя. Зміна фізичного, психічного та соціального обліків людини. Вплив інформатизації на різні аспекти людської діяльності.</p> <p>Вміти: реалізовувати принципи, котрі обумовлюють якість життя в інформаційному суспільстві.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК9, ЗК11,ЗК12, СК9</p> <p>Результати навчання:ПРН5, ПРН11</p> <p>Рекомендовані джерела:3,5,7-10.</p>	Лекція 17	6	Лекція-візуалізація, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія
	Лекція 18		Лекція-візуалізація, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 16		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 17		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне Заняття 18		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Лекція 16		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
<p>Тема 5. Виникнення мережевого суспільства</p> <p>Тема 6. Людський потенціал та інноваційна економіка в інформаційному суспільстві</p> <p>Тема 7. Соціальні суперечності інформаційного суспільства</p> <p>Тема 8. Інформаційний спосіб життя: суспільство і особистість в умовах інформатизації</p>	Самостійна робота	5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми розвитку мережевого суспільства в Україні 2. Інституційний підхід в концепції «трьох хвиль» Е. Тоффлера 3. «Розумний дім» Е. Тоффлера й зміна структури зайнятості: прогнози і реальність 4. Чинники розвитку телекомунікаційної й інформаційної інфраструктури та їх вплив на трансформацію суспільного життя у працях Е. Тоффлера 5. М. Маклюен про роль електронних ЗМІ у формуванні нової парадигми культури

		6. Концепція «мозаїчної культури»: від раннього постіндустріалізму до сучасних уявлень про віртуальну культуру 7. Технотронна революція і геополітика в працях Зб. Бжезінського як політика і вченого 8. Пітер Дракер – взаємозв'язок ідей нової концепції менеджмента і посткапіталістичного суспільства
--	--	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор;
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Алешина И. Постиндустриальное общество и международные коммуникации/ И. Алешина // Международное сотрудничество. 2000. № 1. – С. 22-26.
2. Базилевич В., Ільїн В. Інтелектуальна власність / В. Базилевич, В. Ільїн. http://pidruchniki.com/17810409/ekonomika/intelektualna_vlasnist
3. Вершинская О. Н. Информационно-коммуникационные технологии и общество / О. Н. Вершинская. – М. : Наука, 2007. – 203 с.
4. Дайсон Естер. Життя за доби Інтернету: release 2/1 / Естер Дайсон; [переклад з англійського Петро Тарашук]. – К. : Видавничий дім «АЛЬТЕРНАТИВИ», 2002. – 344 с.
5. Декларация принципов. Построение информационного общества – глобальная задача в новом тысячелетии // Всемирный Саммит по ин-формационному обществу. – СПб., 2004. – С. 11-24
6. Дубов Д. В. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості / Д. В. Дубов. - К., НІСД, 2010.- 29 с.
7. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16>
8. Иноземцев В. Л. Перспективы постиндустриальной теории в меняющемся мире В. Л. Иноземцев // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология. – М.: Academia, 1999. – 640 с.
9. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – К. : НІСД.– 2010. – 64 с.
10. Інформаційні ресурси. Словник законодавчої та стандартизованої термінології /НАПН України ; Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: П. І. Рогова, Я. О. Чепуренко, С. М. Зозуля, І. Г. Лобановська]. – К. : Нілан-ЛТД, 2012. – 283 с.

*КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРOЛЬ	Робота на заняттях, у т.ч.:	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування бала 1
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• участь у роботі малих груп	За кожний етап робіт 8 балів
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ)	Модульний контроль № 1 «Методичні аспекти соціологічного дослідження»	максимальна оцінка – 20 балів
	Модульний контроль № 2 «Технології аналізу даних соціологічного дослідження»	максимальна оцінка – 40 балів

КОНТРОЛЬ) Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від іспиту
ПДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Іспит</i>	Метою іспит є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить у усній формі.	40 балів

ПДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (A)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (B)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень	Задовільно / Зараховано (D)

	напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	відтворення основних положень дисципліни	
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не проставляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не проставля- ється</i>